

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw spróony
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Zńjebjes mana
Njeh ćí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!
F.

↳ Sserbske njedźelske łopjeno. ↳

Wudawa so kóždu łobotu w Smolerjez knihicziščeźerni w Budyščinje a je tam ja šchwórtlětnu pschědplatu 40 pj. dostacź.

19. njedźela po šwjatej Trojizy.

Łwać nam murju wyšoku, so so pschěd njej
štrachuju njepschěczeljo i bojošcžu. Šamjeń!
Rěčl. 612, 7.

Gal. 5, 16 — 24.

Šnajemy tu štamisnu, jako běchu so tamne šłowa
kěrłuscha nad jenej šwójbu we wulkej nusy dopjelniłe.
Běšche pschěd što lětami, šly njepschěczel čěhnjesche pschěz
nasche krajiny. W malej štwje je šwójba, kotraž w jenej
kěži njedaloko dróhi bydli, wječor šhromadžena, i bojo-
šcžu njepschěczela doczakašo. Štara maczer čžita mjeno-
wany kěrłusch, i wulkim hłóšom přjedawšche šłowa
kěrłuscha wušběhujo, polna dowěrjenja k Bohu. Čži
tamni pať njejšu tať kručzi, ale so jara boja. Wontach
je čzmowa nóz, wětr móznje wěje, šněh so džě. Štano,
jako so šwita, štupja wščitzy pschěd durje a widža, so
je tam pschěd kěžu wulka šněhowa murja natwarjena,
tať so je kěžka njepschěczelaj njewidomna. Wětr běšche
šněh nawalať, so běšche šněhowa murja wyschšcha hač
kěža. Dowěrjenje stareje maczerje njeje podarmo bylo.
Kať wutrobnje džakuja so Bohu ša wumóženje! Tať
pschěd što lětami! A džěńša? —

Tež džěńša šaplaczi so dowěrjenje k Bohu. Maťny
torpedowy čžolm loji, tať so piša, i wulkej křobłošcžu
tych matrošow kšičžaka „Magdeburg“, kiž njeběchu wo
žiwjenje pschěschli, jako běšche so tón kšičžak podnóriť, ale
w morju pluwachu. To běšche štraschna wěž ša tón tor-
pedowy čžolm, so tať žyle do blisťošcže njepschěczelšeho

łóžštwiša šwažicž. We hladajo na šwoju pschěkřušchnošcž na-
pschěczimo towařšam wón tutón škutk wuwjedže. Šadži so
temu čžolmej, 200 mužow wukhowacž. Šnydom wotjědže,
jědže i najwjetškej špěšchnošcžu, pschětož štrach je jara
wulki, so móže so wot njepschěczelšich łóžšow wobšělecž, so
trječicž a so podnóricž. Njepschěczelške łóžže pschěščěhaju
tón torpedowy čžolm, bliža so pschězo bóle, a hižom šebi
našchi wojazy na čžolmje myšla, so je wšcha próža, nje-
pschěczelam čžeknyčž, podarmo. Šako so hiščeže tať boja-
chu, nasta žyle nahle pschě jašnym njebju šady teho čžolma
kurjawa, a ta ščžena běšche tať hušta, so so tón čžolm
wot njepschěczelow wjazny widžecž a wobšělecž njemóžesche.
Kaž na jedny džiw i njebješ hladachu wojazy na tu
kurjawu jako na murju, kotraž bu jim wot Boha k šakita-
nju tych šwěrnnych němskich wojakow natwarjena. Drje
ženje njeje so nutrišcho je rta wojakow „Njeh Bohu
džakuje“ k njebješam wušpěwalo, kať tutón džěń.

Bóh pomha tež tym šlabym, hdyž so ša šprawnu
wěž bědža. Bóh je i nami, kať je wón byť i našchimi
wóžami! —

Čžemy pať to prajicž móž, Bóh je i nami, kať nje-
dyrbjeli so potom tež k njemu wobrocžicž a prajicž
— my čžemy byčž i Bohom? — Šladajmy do našcheho
tekšta: nochžemy, so by našcha wutroba była šahroda na-
šcheho Boha, kotraž dobre plódy nješe? — Nochžemy
Bohu pschězo podobnišchi byčž? — Tehodla:

Našcha kšchěščžijanska wutroba dyrbi byčž
šahroda našcheho Boha.

Praschajmy so: Kajta je ta tola a
tak ma so wobdžělacz?

Luby Wótče w njebiešach, daj nam swojeho swjateho
Ducha, kiž je tón prawy sahrodnik nascheje wutroby —
Hamjen!

I. Hdyž so nještaramy wo swoju sahrodu, roscze tam
w njej njerjad, tež hdyž smy snano dobre smjo wu-
slyli abo dobre rostliny sadželi. Njerjad sadušy wscho
dobre. Wobštara so pak sahroda, pschinješe tež dobre
plody. — Njeje to runje tak s człowiskej wutrobu, tutej
tak plódbnej rolu, po tym hacž so derje wobdžěla abo
hacž niz?

Njemóžetej so w kóždym prawym křesćijanskim
žiwjenju dwě wobdželeni rosdžělicz — to jene, jako
hischče njerjad rosczesche w sahrodze wutroby — to
druhe, jako krasna stawisna kulturneho džěla?

Szamy njerjad běsche so prjedy snano lěta dolho
rosšchěrjal, ale tute wutroby su so potom wot Božeho
Ducha sapschimnyte a su dobre plody pschinješe. Pawol,
prjedy njemdry njepscheczel křesćijanow, bu potom naj-
lěpschi pscheczel człowjekom, Zacheuw, prjedy lešny žlonik,
bu dobroczel khudych, tak nělotry, kiž je prjedy jeno na
swětnu hladał, kěžbuje nětk jeno hischče na to, sčtož so
Bohu spodoba. Jako běsche něhdy czěski kral Wjazpław
wot njepscheczelow w bitwje jaty wsaty, w swojim jastwje
jara kručze džeržany, bu wot swojich njepscheczelow ras-
praschany, hacž nětk wě, kajki je rosdžěl mjes kralom a
mjes jatym. Wón wotmolwi: Ja to derje shonju; jako
běch s kralom, myšlach šebi na semske, nětk šebi myšlu
na Boha a njebieše; jako běch s kralom, běch šam šebi
žiwny, wot teho čaša, so sm jaty, sm žiwny swojemu
Bohu.

Wulkotne mozy su so wot Boha položile do role
nascheje wutroby; wschitke móža dobre plody pschinjesč,
kotrež su jenotliwemu człowjeku, haj człowjestwu wužitne
a Boha čzešča. Ale sčto je a stanje so s tymi mozami,
hdyž so njewužitnje wužívaju? Tak nělotry mlódzenz
pschetrjeba šwoje bohate dary čžěla a dusche na wopacžne
waschnje! Hdy bychu wschitke te mozy, kotrež je Bóh do
role nascheje wutroby položil, so prawje po Božim wot-
myšljenju trjebale — tak krasne plody bychu narostle,
kajki paradies mohla semja byč? Ale człowjek — šebi
šamemu, šwojim czělnym žadosčam pschemostajeny —
pschindže na wopacžne pucze, wobtrjepi a plahuje njerjad
w sahrodze šwojeje wutroby, a rostliny, kotrež su so
w džěczazych lětach, w schuli a w pacžetškim rošwucžowa-
nju we wutrobje sadžale, njeroštu a škóncžnje sawutla.
Kóždy wě, so so džěczom njekmě wscha wola wostajicž,
njedyrbial tež rošomny człowjek šam na šebi džělacž?

Njewobdžěšana sahroda so nikomu njespodoba — nje-
czista wutroba tež niz — wšebje niz Bohu. Kajke
plody tajka wutroba pschinješe, nam Pawol praji wot
19. hacž do 21. sčtucžki nascheho teksta. Dobre plody
dobroje, křesćesćijanskeje wutroby mjenuje nam pak
w 22. a 23. sčtucžy. Kotre spodobaju so či lepje, te
prěnje abo te pošlednje? — Bóh, kiž je te mozy do
nascheje wutroby položil, čže mēcz te pošlednje — jeho
sahroda dyrbi dobre plody pschinjesč.

II. Tak wobdžěla so pak sahroda nascheje wutroby?
— Sčto je jeje sahrodnik? — Sčtož so šam snaje,
wě, sčto wón šam wot šebje došonja. Wón šebi njech
prózu dawaj, njech spyta so polěpschowacz, pschezo budže

widžecž, kětko hischče pobrachuje; čžim rješsche sahrody
wón widži, čžim njespokojnišči je se šwojej šamšnej.

Jesufowi wuczobnizy běchu tu krasnu wutrobu šwo-
jeho mišchtra spósnali, su spósnali tuteho wulkotneho sa-
hrodnika, wot njeho nochžychu wjazy wotečž, s nim
džěchu, wscho druhe wopuschčizšči. — A jako wón wjazy
pola nich njeběsche? — jako bē tež sa nich šwoje žiwje-
nje na křizju do smjercze dał, bē šbudženy a potom jich
žyle wopuschčizšči k swojemu Wótzu do njebieš spěl?
— Wón běsche jim to jene šlubil — hlaj, ja budu pola
Was kóždy čžas — ja šam teho Ducha poščelju. Wón
běsche jim sahrodnik wostal sa jich wutrobu, haj wón
běsche jim jeneho sahrodnika do sahrody jich wutroby
poškal — šwojeho swjateho Ducha! — Ach tak je tón
džělał w jich wutrobach! Dobry sahrodnik wutorha je
šwojeje sahrody njerjad, so bychu dobre rostliny wob-
šhowale dobre mozy role. Gladaj na wuczobnikow
Šbóžnika! Krasny bēchu mužojo, jako na šwjatlownym
šwjedženju w Jerusaleme wustupichu — Šētr, prjedy
hischče bošasny, so šwojeho šnješa šaprē — a nětk jeho
wusnawa pschede wschitkim šwětom. Tak běsche tola tu-
tón Boži šwjatny Duch je stareje nowu sahrodu sčžinił,
mozy role prawje wužíwal a dobre plody — Bohu so
spodobaze plody wudošonjal! Glaj, tak wulka je Boža
lubošč — wón njepoži jeno dobre mozy do nascheje
wutroby, nē, wón čže nam tež sahrodniskeho mišchtra
dacž, so bychmy te mozy prawje wužíwali. Sčto čžesch?
Čžesch šam w šwojej njedokšonjanosčzi mišchtr byč abo
dyrbi šnješowy Duch či jako mišchtr sahrody šwojeje
wutroby šwoju radu špožčicž?

Hdyž šebi hischče ras te plody wobhladamy, kotrež
Pawol mjenuje, te šte a te dobre, njeje, jako bychu wschitke
te šte wuschle s jeneho žórla a tež te dobre s jeneho žórla
abo šorjenja? Na pschiklad te dobre. Pawol mjenuje 9
tajkich plodow. Wschitke pak pošasuja nam jene smyšlenje,
smyšlenje Ducha Božeho, po tym, kajkež su nasche šwotne
wobštejnosče, wješele abo šrudne, abo tak so se šwojimi
šobuczłowjekami hromadu namašamy — hlaj, wschudžom
Bože smyšlenje, wschudžom to smyšlenje, kotrež Duch Boži
w naš wupłodži, wschudžom to smyšlenje, kajkež smy pola
nascheho Šbóžnika šesnali. Š wotkal pschindže, so człowjekoj,
tež křesćenjo, njecžinja, kaž drje čžedža? — Nascha
epistola nam wotmolwi: Čžělo požada pschecžiwu duchu, a
duch pschecžiwu čžělu; taj pak štaj šebi pschecžiwnej, tak so
wy to njecžinicže, sčtož čžecže. — Kóždy, njech je sčtož
čže, ma šwoje šnutštowne bēdženje, tež tón, kotryž hischče
křesćesćijansku wěru njesnaje. Tež pola póhana namaša so
rosdžělenie mjes jeho škutkami a jeho šwědomnjom.
W křesćesćijanu pak je tuto bēdženje hischče wjetsche hacž
pola póhana a to tehodla, so w křesćesćijanskej wutrobje
Duch Boži, tón dobry sahrodnik, bydli, kiž šwědomnje
wóšči, tak so so tež tajke wězy nětk jako hrěch wobhladuja,
kotrež su so hewal sa šnadne mēle. Čžim wjetscha je
wěra, knještwo Ducha w naš je, čžim wjetsche je bēdženje
pschecžiwu wschemu šlemu, pschecžiwu woli čžěla. Dobry
sahrodnik wutorha njerjad se šwojeje sahrody, tak dyrbinu
psches pomoz šwiateho Ducha, teho sahrodniskeho mišchtra
nascheje wutroby, tón hrěch, te škutki, te plody čžěla
wutorhacž. Tehodla praji Pawol tež w 24. sčtucžy:
Kotřiž pak šhrystuše pschikšuscheju, či křizuju šwoje
čžělo s tymi lóšchtami a žadosčemi. Tehodla khodžmy
w Duchu, pschetož hdyž jeho mamy, njestejimy pod šakonjom,

kíž naš satama, ale my namakamy mēr se swojim Bohom, woadacze swojich hrěchom, žiwjenje a sbóžnosć. Kótsiž skutki czěła czinja, wusběhuje japoschtol, njebudža Bože kralestwo herbowacž.

Tehodla khodźcze w Duchu, dha njebudzecze czěła žadoscze dołonjecž, wjele bóle budzecze sřednami se swojim Bohom. Njeje to něšto wulcotne runje w nětczišchim czežkim czařu, hdžež našchi śwěrnny wojazy — šnano šu tež i našcheje šwójby, našchi nam najbližšchi — wonkach šo bėdža sa šwój a našch wótznny kraj? Chzemy bycž i Bohom, a wón budže i nami, kaž je byl i našchimi Wótzami. Dha móžemy spěwacž i wješekej nadžiju a doměrjenja-połnej wutrobu we wšchém czerpienju, we wšchém strachu, we wšchej nuřy, we wšchej bojoseczi: Twař nam murju wyřofu, šo šo psched nej strachuju njepscheczeljo i bojosecžu. Haj pomhaj nam, trořchtuj naš. — Tvoja rada je najlěpscha — budž i nami, Šnježe Božo!

Samjeń.

H. we Ł.

Prawe křesćijanstwo.

D wopomń, duřcha, šo nej dořcž,
Tu jeno křesćijan rěkacž;
Ně, wšchėdnje dyrbiřch w dobrym rořcž,
Psched kóždym hrěchom cžėkacž;
Haj, se skutkom a žiwjenjom
Mařch šwěrnje khodžicž sa Křyřtom
A dobre plody nořycž.

Dořcž njeje, hdž šo i Šbóžnikej
„Mój Šnježe, Šnježe!“ wořasch
A pódla šlužiřch djabolej,
Šswět, hrěchi w duřchi khowařch;
Ně, Wótza wolu dopjelnjecž,
Šsej Bože pucže wuswolecž,
To wjedže i njebjia raj.

Ty prajiřch: „Sa džě křcženy šym
A psches to džěcžo Bože;
Wótz kita mje, cžert se wšchém šym
Mi šchtodžicž njefamože.“ —
Haj, jeli šo ty džeržak šy
Šslub křcženiřki, i Bohom šcžinjeny,
Se njebjio tebi wěřte.

Špomń pař, kař huřto šlamak šy,
Šchtož ty šy šlubil Bohu!
Ty, kíž šo cžertej wotřekny,
Šsy khodžil hrěchom drohu;
Twój štary Šadam wumrjel nej
Psches pořutu a Křyřta krej,
Šdže wosta nowy cžłowjel?

Šo i prawym křesćijanom šym,
To špožcž mi Boža hnada;
Njech i šornam, tudy wuřnyřym,
Mi rořa i njebjek pada;
Šsym křesćijan tař we skutku
Psches Křyřtuřowu šařlužbu,
Dha kralestwo mam Bože!

K. A. Fiedlef.

Pomoz w nuřy.

Š bořa jeneho dwórniřcžca mařa deřlowana buda štejesche. Šejna wobředžerka, jednora žona, mějesche w nej wřchelate jėdžne twory ša dróžkarjom a paketnořcherjom na pschedař a cžitajche tež našche njedželste kópjeno. Šbóžu njedželu rano jej tořamo mlody cžłowjel nořhesche a temu wona šlėdowaze nařhonjenje pomjedajche:

„Psched wjazorymi lėtami hiřcže“, tař wona prajesche, „šo mi jara hubjenje džěřche. Šene njeřbože po druhim pschiřdže, mój muž šo do picža da a mje biřesche, hacž škóncžnje wumrje, a potom hařle tař prawje njewjedžach, šchto šapocžecž. Ša nad Bohom a cžłowjelami šadwėlowach a šo jene ranje na pucž podach i tym křutym wotmyřlenjom, šwojemu hubjenřtu deřkach w rėžy kóncž šcžinicž. Šako tař w bjestroschtnyřch myřlach i rėžy křwatach, buch na jene dobo šadžeržana. „Šdžeha chzecže, dobra žona?“ tař mi do wuřchow šařincža. Šedyn deře šdrašcženy křjes pschede mnu štejesche; wón mje njeřnajesche a ja njebėch jeho tež hiřcže ženje widžala, a tola, ja njewėm, kař to pschiřdže, wón hnyřdom moju žyřu hórku nuřu a moje šadwėlowanje pschewidža, ja njemóžach jemu ničžo šamjelcžecž, tež niž wotřkajeny kóncž šwojeho pucža. Wón mi pschiřcžowajche, mi to a tamne radžesche, i cžimž mohřa šebi šwoju žiwnosć šařlužicž, šo njetrjebala po prořchenju khodžicž, šchtož džě tež ženje cžinicž njemohřa. Škóncžnje wón do dnyřata pschimny, něotre tolerje wucžeže, mi je do ruři škóncži a rucže woteřdže. Ša jeho ženje šařo widžala njeřřym, ale ja wėm, šo mi Bóh w njebjekach nořchysche dacž do škaženja padnyčž a mi tehodla tuteho wumóžerja póřla. Ša tole wifowarřtvo šapocžach, najprjedy žyře i mařa, a něřto šo mi deře wjedže, ja šo šprawne žiwju a hiřcže něšto na boř křadu, a jowle je tež něšto ša miřionřtvo, ša kotřež chžu huřcžišcho šcherjepatku škladowacž. To pař njedam šebi wot niřoho wurcžecž, šo je hiřcže pomozuil w njebjju, kotřyž nam pomha najebacž našcheho njerořoma.“

Tař ta žona prajesche. Šacž wona něřto hiřcže pičezo we šwojej budže ředži, ja njewėm; tola to wėm, šo je ta podawřřna wėřna, kař je mi ju ta žona psched mnohimi lėtami šama powjedala.

F.

Prawy lėkar.

Nėhdy šo ja i jenyřm lėkarjom, kotřyž bė na wřach pobyl, do měřta wróćicž. Psched jenyřm hořcženzom pschedměřta da wón šařtacž. Wón chžysche džěcžo wopřtacž, kíž tam w křėži křore leřesche. Ša někotřy cžař wón šařo wuřtupi a to w pschewodže muža, kotřyž jeho twjerdže ša ruřu džeržesche a bė jemu se šwojej naležnoscžu a šwojimi wjele rėcžemi po řdacžu i wobcžežnoscži. Škóncžnje šo lėkar wottorže a še mni do wořa štupi.

„To je žakořtnje!“ wón džesche, „a tola mohř šo tež šařo i temu šmjecž.“

„Šchtoha tón muž bė?“ šo ja woprašach.

„Še to po wšchém měřcže deře řnathy wopřkž“, lėkar wotmolwi. „Ša dyrbjju jemu na kóždny pad něšto šapřřacž, šchtož by jeho wot wopřřtwa dořpořnje wuhojřlo. Wón ma šwoju palenzowu žadoscž ša křorořcž a měni, šo móže jemu lėkar pomhacž.“

„Šchto i tajřim wbořim cžłowjelom cžinicže?“ šo ja prařach.

„Ša jeho piři jeho wėřje wostajam“, lėkar potřacžesche; „wón dyrbi še nni pschiřcž, a ja jemu něšto šapřřam.“

„Woprawdže?“ ja nacžřnyřch, „šajře řřėđki ša njeho macže?“

Wón šo pořmėřlowajche a mi tón a tamny njefamožny napojř mjenowajche, i kotřymž chžysche teho, do šleho njepocžinka šapadnjeneho muža špokojicž.

Njeje to žalostnje? Tón hluboko-padnjeny ma žadanje po wuřwobodženju. Wón ma wěru, so móže jemu lékar pomhacž. Seno na praweho lékarja, lékarja duschow, so wón njewobrocža. Wón tu nadobnu knihu nascheho šoža do rukow njeberje, kotruž je nam lékar wschěch lékarjow dal. W teje kniży su brědki, kotrež žyly wěšcže pomhaju, jeno so so naložuja. Tež sa tamneho wopitka su w njej brědki, hdy by je wón jeno pytał a wobkedžbowacž chyzł.

F.

Dwojaka bojoscž.

Božožny biskop Marcžin s Tourja bu ras na samotnym pucžu wot rubježnika nadpadnjeny, kotryž chyzsche runje šwoju brón na njeho škožicž. Jako pak wón do biskopoweho měrneho, bjesstrachocžiweho woblicža hladasche, se spodžiwanim ruzy spadnyčž da a so jeho woprascha: „Njebojisch dha so ty? Šlej, twoje žiwjenje w mojej ruzy leži!“

Žyly směrnje biskop wotmolwi: „Sa šebje so ničeho njeboju — pschetož ja móžu jeno žiwjenje šhubicž. Sa tebje pak so wscheho boju — pschetož ty šy na tym, šwoju duschu šhubicž!“

Tale wotmłowa rubježnika tał hluboko trjedhi, so mjelcžizy brón wot so cžibny a so pojšchi hlomy wotšali. Wón so šwojeho škóstneho rjemješkla wsda a bu s ródny m cžlowjekom.

F.

Evangelion mjes Sslowjanami.

Spika farat Šchwjela w Deschnje.

(Pofracžowanje.)

4. Ružojo.

Ruřki narod pschibšuscha nimale žly prawošlawnej abo grichisfokatolskej zyrkwi. W lěcže 988 je wjerch Wladimir do šchescžijanstwa pschestupil. Senate je, kał je šchescžijanška zyrkej hižom w starých cžasach so džělita na dwaj wulfaj džělej: romsko-katolski a grichisfokatolski džěl. Tutón mješsche šwoje šrjedžischcžo w Konstantinopelu, tamny we Romje. Šjawnne rošendženje so sta w lěcže 1057, ale šnutštowne rošdwojenje wobstejesche hižom dołho prjedy a nasta s teho, so so podwjecžorne šchescžijanstwo šakožowasche na romsko-germansku, podrańsche pak na grichisfu ludnojež. Dofelž pak so zyrkej šjako šwontowna forma šchescžijanstwa s ludoweho jadra wutwori, dha je žyly njemožno, tutej rošdwojenej zyrkwi šako na jene pschinjesč. S teho pak tež šlěduje, so mny, džělajo na ewangelizaciji Sslowjanow, njedyrbimy šej jako šamer šajicž, ludži do tuteje abo tamneje ewangelskeje zyrkwe wobrocžicž, ale dyrbimy jim cžiste Bože šłowo pschinjesč a šwontownu zyrkwinu formu Božemu wjedženju porucžicž.

Prawošlawna zyrkej so tał mjenuje, dofelž ma wona po šwojej myšli prawu wucžbu. Tuto šłowo je pscheloženje grichisfego šłowa „orthodoxia“ (orthos = prawy, runy, doxa = wucžba, šława). Wona je we wěštnym nastupanju šepscha džyli romšta, dofelž wona bibliju njesafaja cžitacž, so mješnikam so ženicz da, so nješteji pod jednym knještwom, ale kóždy štat ma šwoju šamostatnu krajnu zyrkej. W druhich wězach pak je hubjenscha džyli romšta. To wulke wědomostne džělo, kotrež su romšy mnišcha w šwojich šłóšchtrach dofonjeli, pytašch tam podarmo; sa wuwucženje luda so nimale ničzo nječini.

Šacž do lěta 1905 běsche prawošlawna zyrkej w Ruřowštej jeniczka płacžaza zyrkej. Šchtóž by s njeje wustupil, by najhóršche šrjudowanja pschecžerpil, pschisťup do njeje pak bu po móžnosčži

špěchowanj. Šapšhecžiwu tajkim, kofsiž běchu w drugej zyrkwi rodženi, běsche ruřka wyschnosč pschezo šnješliwa. Tuczki pak njeběchu po narodže Ružojo.

Boža šlužba w prawošlawnej zyrkwi je nimale jeno šwontowny škuff sa wocži, ale niz sa wutrobu. Šředowanje so nje-džerži, mješnizy šami su njewucženi a njesdžělani. Ššched wobrasami so ludžo modla, pschiwěra je wulka. Je-li wohen, dha džerža šwjeczatka pschecžiwu wohnju, to dyrbi jón šastajicž, je-li něchtó šhorn, dha powjescheja něšto wot jeho drašty na šschiz, to dyrbi pomhacž. Do šschulow so wjele njedžerži, tehodla je wjazn hacž položa luda, kotraž njemože pišacž ani cžitacž. Na wšach wschaf je hišcže wjele hórje. Njechamy pak šabycž, so je tež mješ nami pschiwěra wulka a so wucženosč njerukuje sa šbože ani cželne ani duchowne.

W tutej prawošlawnej zyrkwi sta so wulke rošdwojenje abo roštorjenje na tajke waschnje. Zyrkwine knihi, s kotrychž buchucženja, špěwanja a modlitwy cžitane, buchuc po cžasju se wschelafim wotpišowanjom jara ššepšane. Duž pschifaja zar (ššěžor), so bychu so tute knihi pschehladałe a porjedžile. To so sta w lětach 1654—56 w Moskwe psches archimandrita (wyschšcheho mješnika) Nikona. Ale wjele duchownych a ludži wotpokasa tuto nowotarštwu, woni wostachu pschi starých knihach a ponjenowachu so tehodla „štarowěrzy“. Tuto dwojenje reka po ruřkej rěcži „raskol“ (roškloječe) šchtóž jemu pschibšuscha je „raskolnik“. Tajkich je na 15 millijonow, (po drugej powjesčži pak wjele mjenje), ale woni mješ šobu šako do wjele wschelafich a došcž džiwnych woščarštwow rošpaduja, jako Šilipowšow, Šedešymowšow, Škopšow, Šedinowěrzy. Tuczki „raskolniki“ buchuc wot wyschnosče jara pschescžehani. Někofsi pak mješachu tež nješšescžijanske a njepóžečiwu wucžbu. Šsu tajzy, kofsiž maju dobrowólnu šmjereč sa šakšlužbnu psched Bohom, tehodla so rady šami špala, šchtóž „wohenjomu ššcženizy“ mjenuja. Njech jeno jedyn pschiklad podam. 88 ludži, mužow a žonow, běsche wobšamkto, šwoje žiwjenje Šhryšťuškej sa wopor pschinjesč. W cžemnej nozy šendžechu so w škalnej jamje, kotruž běchu prjedy se šłomu napjelili. Šich wjednik cžitasche jim s biblije. Woni chyzchu so špalicž. Šena žona pak dwělowasche, hacž tež tón wopor něšto pomozh budže, cžekny a šawoka burow. Šdyž cži pschiběžachu, šawokachu tamni: „Antihriřt džě“, šapalichu šłomu a škocžichu se šwojimi džěcžimi do wohnja. Ani jedyn so njemóžesche wukhowacž. Šodobne so huřto štawa.

Wschelake s bliska a s daloka.

— Nowy bibliřki pucžnik šako dobročiwje šestaja knjes farat Mróřak w Budyšchintu. S cžišcžom je so hižom šapocžako, tał so jón naschi lubi Ššerbja w prawym cžasju dořtanu.

— Šelesniřta direkžija je dobročiwje položenje pschisťwolika, so móža duchowni šwojich šranjených wošadnych, hdyž maja žadanje, w pólnych lazarethach wopytač. Woni trjebaja jenož poł płacžisny jěšby šapłacžicž. Wobšwědčjenje, so je tón duchowny duschowpastyr teho šhoreho abo šranjeneho, je dořtacž psches knjesow šuperintendentow, we Šužizy psches wotřejšne šejtmanštwu.

— Šwjelaze je, so je so wot wojerškeje wyschnosče domořilo, na bitwisčcžu, je-li je móžno, njedželštu nutrnosč džeržecž. Šusto kandidačža a študowazy duchownštwu, kaž je so nam piřako, to wobštaraja, hdyž pólny duchowny tam njeje. Šdyž tež tajki pschi wobdžělenju móřšta njeje, wyschť s najmješšcha něšto s biblije wucžita.